

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р Богомил Борисов Манов
*катедра „Финанси“, Финансово-счетоводен факултет, УНСС, гр. София,
професионално направление 3.8 Икономика, хабилитиран по научна специалност
„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”*

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност *“професор” по
професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност “Финанси,
парично обръщение, кредит и застраховка (публични финанси)”, публикуван в ДВ,
брой 60 от 29.07.2022 г., съгласно решение на АС №5/01.06.2022г.*

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра “Финанси” към Финансово-счетоводния факултет на УНСС. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2397/28.09.2022 г. на Заместник-ректора по НИД и международно сътрудничество на УНСС.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Кандидат по конкурса е доцент д-р Пресияна Стойкова Ненкова. Тя е родена на 14.11.1972 година. Възпитаник е на математическата гимназия в град Благоевград (1986 – 1990г.). Завършва специалност „Финанси“ в УНСС през 1994 година, а през 1997 г. – специалност „Право“ в същия университет. Образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.02.05. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” получава през 2002 година чрез защита на дисертационен труд на тема: „Местни публични блага – алтернативи при определяне на формата на доставяне” – Диплома № 28193/18.12.2002г., издадена от Висша атестационна комисия. На 06.03.2006 г. получава научното звание „доцент” – Свидетелство №23534 от цитираната дата и година, по научна специалност 05.02.05. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“. Редовен преподавател е в катедра “Финанси” при УНСС от месец януари 1997 година до настоящия момент.

3.Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Единственият кандидат за заемане на академичната длъжност “професор” – доцент д-р Пресияна Стойкова Ненкова е изпълнила, а по повечето от определените показатели и преизпълнила количествените изисквания за заемане на цитираната длъжност. При минимално изискуем общ брой от 1070 точки в картата за количествени изисквания, кандидатката е постигнала 2855,6 или 266,88% преизпълнение. Доц. Ненкова представя за участие в конкурса научни публикации, цитирания, ръководство на успешно защитили докторанти и проекти, с които набира 1399,1 точки при минимално изискуеми 550 съгласно националните изисквания. В изпълнение на допълнителните изисквания на УНСС кандидатът представя доказателства за 1456,5 точки при минимален праг от 520 точки.

Крайната оценка на становището от Съвета по хабилитация на УНСС е положителна (Протокол № 4 от 11 май 2022г.). Представената карта за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС потвърждава съответствието на кандидатурата с тези изисквания. Доц. д-р Пресияна Ненкова успешно съчетава преподавателската си дейност с участие в университетски, национални и международни проекти и в експертни групи към държавни институции, с осъществяване на консултантска дейност към бизнес организации и разработване на експертни анализи за неправителствени организации като Център за икономическо развитие и други. Председател е на Управителния съвет на Институт по публични финанси и допринася за развитието на редица организации, в това число като член на Икономически съвет към Столична община и член на Съвета на директорите на „Ей Ай Джи България Застрахователно Дружество“ ЕАД.

Доц. Ненкова се ползва с авторитет в академичната общност на УНСС, което се потвърждава от избора ѝ за: ръководител на катедра „Финанси“, която длъжност изпълнява от 2015г. досега, член на Академичния съвет на УНСС, член на Програмния съвет по НИД (разширен състав), както и на Научния съвет на Института по икономика и политики и на Консултативния съвет към Центъра за парични и икономически изследвания. Участва активно в академичния живот на УНСС като председател и член на програмни, научни и организационни комитети на множество конференции, организирани от катедра „Финанси“, Център за парични и икономически изследвания и Финансово-счетоводния факултет при УНСС. Координатор е на споразумение за сътрудничество между УНСС и Фискалния съвет на Република България, и организира присъединяването на УНСС към Международната мрежа за финансово образование

(International Network on Financial Education, OECD). Доцент Ненкова членува в седем научни и професионални организации, три от които международни, участва в редакционните съвети на две списания – Finance, Accounting and Business Analysis journal и „Народностопански архив“ (2016 – 2020г.), и в научните редколегии на колективни монографии и редактирани колективни томовете.

От посоченото дотук като професионална характеристика, може без каквото и да е колебание да се направи извода, че е налице една добре подготвена кандидатура за заемане на академичната длъжност „професор“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Съгласно Удостоверение за стаж изх.№ 1257/09.08.2022 г., доц. Ненкова работи по трудов договор от 21.01.1997 година и има трудов стаж към 08.08.2022 г. в УНСС – 25 години, 6 месеца и 17 дни, от които като доцент 16 години, 4 месеца и 24 дни. През последните дванадесет учебни години е водила лекции по учебните дисциплини: „Публични финанси“, „Местни финанси“, „Фискална децентрализация“, „Данъчно облагане и данъчна политика“ и „Техника на данъчното облагане“. Служебна бележка с изх. № УДОК 2103/19.09.2022 г. удостоверява заетост както следва – 2436 часа лекции и 129 часа упражнения.

Доц. Ненкова е разработила самостоятелно 9 и в съавторство 4 учебни програми по въведени нови учебни курсове за специалностите „Финанси“, „Finance and Accounting taught in English“ и „Финанси, счетоводство и контрол“, ОКС „Бакалавър“ и за специалностите „Финанси“, „Публичен финансов мениджмънт“, „Финансов мениджмънт“, „Макроикономика и финанси“ и „Счетоводство със специализация Счетоводство и стандартизация в публичния сектор“, ОКС „Магистър“ в УНСС, както и за докторската програма на катедра „Финанси“. Трябва да се отбележи и участието през годините в три международни образователни проекта със специализации в партньорски университети в чужбина, в резултат на което кандидатът сполучливо пренася опита и добри практики от водещи европейски университети в преподаването и обучението по публични финанси. Резултатите от изследователската й дейност също успешно намират място в разработените и преподавани от нея лекционни курсове. Била е ръководител на четирима докторанти към катедра „Финанси“, трима от които са защитили своите дисертационни трудове. Доц. Ненкова активно се занимава с организацията на текущата учебна дейност и осъвременяване на бакалавърските, магистърските и докторските програми към катедрата, както и с развитие на търсени специалности. В продължение на

седем години е научен ръководител на магистърската програма по финанси към катедра „Финанси“ и също така инициира създаването и ръководи работната група по разработването на съвместна магистърска програма по „Количествени финанси“ с УниКредит Булбанк. Висока оценка заслужава учебника на доц. Ненкова по местни финанси, който се използва в обучението по бакалавърската и магистърските програми на катедра „Финанси“ и съответства на тематиката на обявения конкурс. В него тя по сполучлив начин комбинира фундаменталните теоретични постановки с конкретни решения от практиката във фискалното управление на местно ниво.

Впечатленията ми от преподавателската дейност на доцент д-р Ненкова са изцяло положителни. Потвърждение на тази констатация може да се получи не само от преподавателите от катедра „Финанси“, но и от студентските среди. Всички анкети за преподавателски опит, подготвеност и умения в преподавателска дейност са с високи оценки и това е едно красноречиво доказателство за твърденията ми. От посоченото дотук мога да обобщя, че доц. Пресияна Ненкова има дългогодишен преподавателски опит и притежава необходимата компетентност за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (публични финанси)“.

5.Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Кандидатът доц. д-р Пресияна Ненкова участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ със следните научни трудове, разработени след заемане на академичната длъжност „доцент“ през 2006г. както следва: 1 монография; 1 статия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация; 1 студия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация (в съавторство); 4 студии (1 в съавторство) и 10 статии (6 в съавторство), публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; 10 доклада (5 в съавторство), публикувани в редактирани колективни томове; 5 глави от колективни монографии (3 в съавторство) и 1 учебник. В изпълнение на допълнителните изисквания на УНСС представя една статия и една студия, индексирани в Scopus; 11 статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация, и 7 доклада, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в чужбина.

Конкретният преглед на публикациите на кандидата позволява те да бъдат отнесени в следните изследователски направления – финанси на общините, фискална

децентрализация, фискална политика и данъчно облагане. Без претенции за изчерпателност ще посоча, че в обхвата на проведените от доц. Ненкова изследвания попадат: обособяване на проблемните аспекти при разпределяне на финансови ресурси и разходни отговорности между нивата на управление в процеса на децентрализация; последователно и задълбочено проучване на същностните количествени и качествени промени във финансовата организация на вертикалния публичен сектор, които се наблюдават през последните три десетилетия чрез осъществяване на сравнителни времеве и между отделни държави анализи; открояване на значението на различните подходи за данъчна децентрализация и на проблемите във финансирането на инвестициите на местно ниво у нас; изучаване и анализ на фискалната роля и значение на данъка върху недвижимите имоти в България; извеждане на условията и предпоставките за поддържане на добро финансово състояние на общините и анализ на факторите, които му оказват въздействие; обособяване на преимуществата на програмните бюджети, техниката на бюджетиране на база на изпълнението и на капиталовите бюджети в сравнение с традиционното линейно бюджетиране, както и на значението на „груповото“ финансиране за разширяване на възможностите на общините за дългово финансиране на инфраструктурни обекти; очертаване на предизвикателствата пред данъчната политика в условията на фискална консолидация и съответно пред конструирането на данъчната система; идентифициране на възможностите за повишаване на разходната ефективност на местно ниво в България; оценяване на потенциала на фискалната политика да въздейства върху икономическото развитие.

Научната продукция на доц. д-р Пресияна Стойкова Ненкова е не само достатъчна по обем, но и по-същественото, значима като качество и съдържание за кандидатстване за академичната длъжност „професор“. В представените за участие в конкурса публикации могат да бъдат открити многобройни емпирични резултати, а изследванията са насочени към актуални и важни за практиката проблеми. В тях се наблюдава задълбоченост и подчертан стремеж за извеждане на конкретни решения и препоръки.

Проведените от доц. Ненкова анализи и изследвания предизвикват интерес, който се потвърждава от забелязаните цитирания (84 от тях са посочени за участие в конкурса). Част от цитиранията са в издания, индексирани в Scopus и Web of Science (10 бр.), в издания, индексирани в други международни бази данни с научна информация (29 бр.) и в монографии и колективни томове (38 бр.). Забелязва се, че една съществена част от цитиранията се съдържа в публикации на чуждестранни автори, работещи в областта на фискалната децентрализация и местните финанси.

В допълнение към публикациите, в картата за количествени изисквания е представено и участие в два национални образователни проекта и в два университетски научни проекта, ръководство на един научен университетски и един научен национален проект, и участие в един международен проект, финансиран по Програма Local Governments and Public Service Reform Initiative – Open Society Institute. Всички научно-изследователски проекти са в областта на публичните финанси, а изпълнението на някои от тях намира израз в съвместни публикации с колеги, което от своя страна потвърждава уменията на кандидата да ръководи и работи в екипи, които успешно реализират научни резултати.

Хабилитационният труд на доц. Пресияна Ненкова е на тема „Фискална децентрализация в България – вертикално несъответствие и хоризонтални различия“, издаден през 2021 г. от Издателски комплекс на УНСС, ISBN 978-619-232-474-2. Трудът е разгледан и обсъден на заседание на катедрения съвет на катедра „Финанси“, с представени три рецензии. Монографията е в обем от 272 страници и има класическа структура: увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. В увода се аргументира актуалността на изследвания проблем и се формулира целта, а именно „да се проучи българския опит в провеждането на фискална децентрализация, да се открият положителните аспекти и да се идентифицират проблемите на финансовата организация на вертикалния публичен сектор“. За постигането на целта са набелязани шест изследователски задачи, които са изпълнени на високо теоретично и приложно ниво.

В първа глава проличава много добрата осведоменост на автора за обхвата и степента на разработеност на избраната за изследване проблематика. Изключително задълбочено и с висока степен на критичност и компетентност са представени теоретичните аспекти на фискалната децентрализация и формираните през годините първо и второ поколение теоретични постановки на фискалния федерализъм, и е направен преглед на многобройните емпирични изследвания в проблемната област. Резултатът от първа глава е изграждане на солидна методологична основа за осъществяване на изследванията в следващите две глави.

Втора глава съдържа детайлен преглед на процеса на децентрализация в България и резултатите от него в периода 2003 – 2019г., придружен от компетентно извършен сравнителен анализ с останалите страни от ЕС. Изложението в тази глава е разпределено в шест части, всяка от които акцентира върху различни елементи на процеса на

децентрализация. Целта, която си поставя авторката с тази глава, и съответно успешно постига, е да определи в каква степен проблемите на финансовата организация на вертикалния публичен сектор у нас се дължат на предприети или не предприети действия и реформи в посока на децентрализация на публичните финанси.

Трета глава е с най-голям обем – 92 страници и с най-голям относителен дял от труда, в сравнение с останалите две глави. Това е напълно оправдано, тъй като върху тази част пада основната тежест на разработката. В тази глава доц. Ненкова развива свой оригинален анализ. Осъщественото от нея изследване дава отлична представа за състоянието на вертикалното несъответствие или превишението на разходната над приходната децентрализация и причините за това, за приходоизточниците, които водят до най-големи различия между общините, както и за това какво е въздействието на фискалната децентрализация върху финансовите неравновесия на местно ниво у нас. С висока полезност е и направената от нея оценка на преразпределителния ефект на държавната намеса в опит да смекчи тези неравновесия.

Монографията на доц. Ненкова притежава сериозни достойнства, които накратко обобщавам по следния начин:

- темата е актуална и с изразена практическа значимост, а в разработката се поставя за разглеждане широк набор от нерешени проблеми от научен и научно-приложен интерес;
- монографичното изследване предоставя един интересен поглед към проблемите на фискалната децентрализация, а именно нейната оценка чрез натрупаните фискални дисбаланси;
- важно достойнство на монографията е, че сред многото различни становища в изследваната област се откроява ясно и личната позиция на автора;
- осъществен е много сериозен и много полезен емпиричен анализ, в резултат на който аргументирано са формулирани препоръки и насоки за смекчаване на неравновесията във вертикалния публичен сектор;
- резултатите от изследването определено могат и би следвало да се използват от ръководители и експерти в институциите, отговорни за провеждането на фискална политика в страната, доколкото то предоставя нужната информация за преосмисляне и преформулиране на политиката за децентрализация у нас.

Цялостното ми впечатление от представената монография е отлично - трудът е разработен компетентно, на високо теоретично и методическо ниво, като с вещина и

прецизност са приложени множество традиционни и авангардни съвременни методи на научния анализ.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Според мен по-важните научни и научно-приложни резултати в представените по конкурса научни публикации са следните:

Първо, обогатяване на теорията в посока на идентифициране на спецификата на местните финанси и на тази основа дефиниране на изисквания към тяхното изграждане и функциониране.

Второ, обосноваване на необходимостта от повишаване на ефективността в изразходването на ресурсите на местно ниво, чрез определяне и сравняване на техническата ефективност на общините в България.

Трето, аргументиране на потребността от промяна в начина за определяне на общата сума на субсидията за капиталови разходи и обосноваване на насоки за осигуряване на достатъчни постъпления за извършване на ефективна инвестиционна дейност в общините у нас.

Четвърто, оригинално и задълбочено изследване на фискалната децентрализация, съдържащо комплексна оценка на опита на България в нейното провеждане и резултатите от него за периода 2003 – 2019 г.

Пето, осъществяване на количествена оценка на приходната и разходната децентрализация на публичните финанси у нас и съпоставяне с останалите страни членки на ЕС. На това основание са посочени и обосновани работещи препоръки за намаляване на вертикалното несъответствие и негативните последствия от значителното превишение на степента на разходна децентрализация над степента на приходна децентрализация в България.

Шесто, аргументиране на необходимостта от промяна в начина за определяне на общата сума на изравнителната субсидия и съответно разпределянето ѝ между общините с оглед преодоляване на определени слабости и недостатъци в начина на нейното конструиране.

Седмо, обогатяване на съществуващите и формиране на нови знания относно провежданата фискална политика в страните от Балканския регион.

Осмо, оригинално изследване на ефективността на публичните разходи и макроикономическото представяне на страните от Балканския регион и ЕС.

Девето, аргументиране на възможността за увеличаване на резултатността на фискалната политика в страни, които имат по-висок относителен дял на публичните разходи в БВП, в сравнение с тези с по-малък относителен дял.

Десето, определяне и аргументиране на детерминантите на неравенството в разпределението на дохода за страните от Балканския регион, както и обосноваване на ролята и параметрите на въздействие на данъчната и социалната политика за туширане на това неравенство.

В приложената справка за научните и научно-приложните приноси се открояват и други такива, но като че ли от всичко това се засилва убеждението за сериозни научни достижения на един изграден и уважаван научен работник и колега преподавател. Всички публикации са написани на един ясен и достъпен за читателя стил, но и с присъщата дълбочина, характерна за научните изследвания.

7. Основни критични бележки и препоръки

Да разнообрази публикациите си, като засегне и други проблемни области в които преподава.

8. Лични впечатления

Познавам добре кандидата за заемане на академичната длъжност „професор” – доц. д-р Пресияна Стойкова Ненкова. В продължение на вече 25 години имам удоволствието да работя с нея в една и съща катедра. Безспорно имам и преки впечатления от работата ѝ като Ръководител на катедра „Финанси“. Точната дума с която искам да направя оценка за съвместната ни работа е възхищение от нейната коректност, лоялност и професионализъм. Убеден съм, че с тези си качества тя заслужено се ползва с авторитет и уважение, не само в научната област, а и в живота като цяло.

Заключение:

Посочените констатации и направената оценка на научната, научно-приложната и педагогическата дейност ми дават пълно основание и убеденост да предложа доцент д-р Пресияна Стойкова Ненкова за академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност 05.02.05 “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” (Публични финанси).

04.11.2022 г.

Рецензент:

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

From: *Prof. Dr. Bogomil Borisov Manov*
Finance Department, Faculty of Finance and Accountancy, UNWE, Sofia
Professional field 3.8 Economics, Scientific specialty "Finance, money circulation, credit and insurance"

Regarding: *competition for academic position Professor in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Finance, monetary circulation, credit and insurance" (public Finance), State Gazette, Issue 60, 29.07.2022 г., in accordance with the Decision of the Academic Council №5/01.06.2022г.*

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Finance Department, Faculty of Finance and Accountancy, UNWE. I participate as a member of the scientific jury of the competition according to Order № 2379/28.09.2022 of the Vice-Rector for Research and International Affairs at UNWE.

2. Brief information about the candidate in the competition

A candidate in the competition for occupying the academic position Professor is Assoc. Prof. Dr. Presiana Stoykova Nenkova. She was born on 14.11.1972. She is a graduate of the high school of mathematics in Blagoevgrad (1986-1990). The candidate graduated in Finance at the UNWE in 1994 and in Law at the same university in 1997. She obtained PhD in the scientific specialty 05.02.05 "Finance, monetary circulation, credit and insurance" in 2002 by defending dissertation on the topic: "Local public goods – alternatives in determining the form of delivery" – Diploma № 28193/18.12.2002, issued by the Higher Attestation Commission. On the 6th March 2006 the candidate received the academic title Associate Professor in the scientific specialty 05.02.05. "Finance, money circulation, credit and insurance" – Certificate No. 23534, issued by the Higher Attestation Commission on the above date and year. Presiana Nenkova has been a full-time lecturer at the Finance Department, UNWE since January 1997.

3. Fulfilment of the requirements for occupying the academic position

The only candidate for occupying the academic position Professor – Assoc. Prof. Dr. Presiana Stoikova Nenkova has fulfilled and as concerns the most of the specified indicators, exceeded the quantitative requirements for occupying the mentioned position. With a minimum required total of 1070 points as regard the quantitative requirements card, the candidate achieved 2855.6 or 266.88% over-performance. To participate in the competition Assoc. Prof. Nenkova submits scientific publications, citations and tutorship of PhD students, successfully defended their dissertations and projects, which brings her a score of 1399.1 points when the minimum of 550 points is needed according to the national requirements. In fulfilment of the additional requirements of the UNWE, the candidate submits evidences for 1456.5 points at a minimum threshold of 520 points.

The opinion of the Habilitation Council at UNWE contains final positive evaluation according to Protocol No. 4 of May 11, 2022. The submitted card for fulfilment of the qualitative requirements for occupying the academic position Professor at the UNWE confirms the application's compliance with these requirements. Assoc. Prof. Dr. Presiana Nenkova successfully combines her teaching activity with participation in a number of university, national and international scientific and educational projects, participation in expert groups of state institutions, consulting activity for business organizations and development of expert analyses for non-governmental organizations such as the Centre for economic development and others. She serves as the Chairman of the Management Board of the Institute of Public Finance and contributes to the development of a number of organizations, including as a member of the Economic Council of the Sofia Municipality and a member of the Board of Directors of AIG Bulgaria Insurance Company.

Assoc. Prof. Nenkova enjoys authority amid the academic community at the UNWE, which is confirmed by her election as: the head of the Finance Department, a position she has held since 2015 until now, a member of the Academic Council of the UNWE, a member of the Program Council for Scientific Research (extended composition), as well as of the Scientific Council of the Institute of Economics and Policies and the Advisory Council of the Centre for Monetary and Economic Studies. She actively participates in the academic life of the UNWE as a chairman and member of the program, scientific and organizational committees of numerous conferences organized by the Finance Department, the Centre for Monetary and Economic Studies and the Faculty of Finance and Accountancy. She has also coordinated the cooperation agreement between the UNWE and the Fiscal Council of the Republic of Bulgaria, and has organized the accession of the UNWE as an affiliate member of the International Network on Financial Education, OECD.

It should be mentioned that Assoc. Prof. Nenkova is a member of seven scientific and professional organizations, three of which are international, takes part in the editorial boards of two journals – Finance, Accounting and Business Analysis journal and "Economic Archive" (2016 - 2020), as well as in the scientific editorial boards of collective monographs and edited collective volumes.

From the professional characteristics mentioned so far, it can be concluded without any hesitation that there is a well-prepared candidate for the academic position Professor.

4.Evaluation of teaching activity

In compliance with the Certificate of employment No. 1257/09.08.2022, Associate Professor Nenkova has been working under an employment contract since 21st January 1997 and has work experience of 25 years, 6 months and 17 days, of which 16 years, 4 months and 24 days as an associate professor. During the last twelve academic years, she has lectured the following academic disciplines: "Public Finance", "Local Government Finance", "Fiscal Decentralization", "Taxation and Tax Policy" and "Technique of Taxation. The official note with No. UDOK 2103/19.09.2022, certifies 2436 hours of lectures and 129 hours of seminars.

Assoc. Prof. Nenkova has independently developed 9 and co-authored 4 study programs for newly introduced academic study courses for the majors "Finance", "Finance and Accounting taught in English" and "Finance, accounting and control", Bachelor degree and for the majors "Finance", "Public Financial Management", "Financial Management", "Macroeconomics and Finance" and "Accounting with a specialization Accounting and Standardization in the Public Sector", Master degree at the UNWE, as well as for the PhD program of the Finance Department.

It should also be mentioned the candidate's participation in three international educational projects with specializations in partner universities abroad, as a consequence of which the candidate successfully transfers the experience and good practices from leading European universities in the teaching of public finance. The results of her research activities also successfully found a place in the lecture courses she developed and taught. She was the supervisor of four doctoral students at the Finance Department, three of whom successfully defended their dissertations. Assoc. Prof. Nenkova actively participates in the organization of the current educational activity and modernization of the Bachelor's, Master's and Doctoral degree programs at the department, as well as in the development of sought-after specialties. During a period of seven years she was the academic supervisor of the Master's degree program in Finance at the Finance Department and also initiated the creation and participated in the

development of a joint Master's program in Quantitative Finance with UniCredit Bulbank. The candidate's textbook on local finance, which is used for the purpose of education in the Bachelor's and Master's degree programs of the Finance department, corresponds to the subject of the announced competition and deserves a high rating. In this book, she successfully combines the fundamental theoretical statements with concrete solutions from the practice in fiscal management at the local government level.

My impressions of the teaching activity of Assoc. Prof. Dr. Nenkova are entirely positive. Confirmation of this finding can be obtained not only from the other colleagues at the Finance department, but also from the student environment. All the surveys on teaching experience, preparation and skills in teaching work have high marks and this is an eloquent proof of my claims. From what has been stated so far, I can summarize that Assoc. Prof. Presiana Nenkova has many years of teaching experience and possesses the necessary competence to occupy the academic position of Professor at the UNWE in the scientific specialty – Finance, monetary circulation, credit and insurance (public finance).

5. General characteristics of the presented scientific works/publications

The candidate participates in the competition for the academic position Professor with the following scientific works, published after taking the academic position of Associate Professor in 2006 as follows: 1 monograph; 1 article, published in a scientific journal, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information; 1 study, published in a scientific journal, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information (in co-authorship); 4 studies (1 co-authored) and 10 papers (6 co-authored) published in non-referenced peer-reviewed journals or published in edited collective volumes; 10 conference proceedings articles (5 co-authored) published in edited collective volumes; 5 chapters in collective monographs and 1 university textbook. In fulfilment of the additional requirements of the UNWE, she presents one paper and one study indexed in Scopus; 11 papers and studies, indexed in other international databases with scientific information, and 7 reports, published in the proceedings of scientific conferences held abroad.

The specific review of the candidate's publications allows us to assign them in the following research areas - municipal finance, fiscal decentralization, fiscal policy and taxation. Without claiming to be thorough, I will point out that within the scope of research carried out by Assoc. Prof. Nenkova fall: an identification of the problematic aspects of allocating financial resources and expenditure responsibilities between levels of government during the decentralization process; a consistent and in-depth study of the essential quantitative and

qualitative changes of the financial organization of the vertical public sector that have been observed over the last three decades by performing comparative temporal and cross-country analyses; highlighting the importance of different approaches to tax decentralization and the problems in financing investments at the local government level in our country; study and analysis of the fiscal role and importance of real estate tax in Bulgaria; deriving the prerequisites for maintaining a good financial condition of the municipalities and an analysis of the factors that have an impact on it; identifying the advantages of program budgets, the performance-based budgeting technique and capital budgets compared to traditional linear budgeting, as well as the significance of "group" financing for expanding the possibilities of municipalities for debt financing of infrastructure objects; outlining the challenges to the tax policy in terms of fiscal consolidation and, accordingly, to the construction of the tax system; identifying the opportunities for increasing cost efficiency at the local government level in Bulgaria; assessing the potential of fiscal policy to influence economic development.

The scientific output of Assoc. Prof. Dr. Presiana Stoykova Nenkova is not only sufficient in volume, but also and more important, significant in terms of quality and content to apply for the academic position of Professor. Numerous empirical results can be found in the publications submitted for the participation in the competition, and the research is directed to current and important problems for practice. Thoroughness and a marked desire to bring out concrete solutions and recommendations can be observed in the publications presented.

The analyses and research conducted by the candidate arouse interest, which is confirmed by the registered citations (84 of them are indicated for participation in the competition). Some of the citations are in publications indexed in Scopus and Web of Science (10 items), in publications indexed in other international databases with scientific information (29 items) and in monographs and collective volumes (38 items). It is observed that a significant part of the citations is contained in publications by foreign authors working in the field of fiscal decentralization and local finance.

In addition to publications, the quantitative requirements card also presents evidences for the participation in two national educational projects and two university research projects, leadership of one scientific university project and one scientific national project, and participation in one international project funded by the Local Governments and Public Service Reform Initiative – Open Society Institute. All research projects are in the field of public finance, and the implementation of some of them is expressed in joint publications with colleagues, which in turn confirms the candidate's ability to lead and work in teams that successfully realize scientific results.

The habilitation study of Assoc. Prof. Presiana Nenkova is on the topic "Fiscal decentralization in Bulgaria – vertical discrepancy and horizontal differences", published in 2021 by the UNWE Publishing Complex, ISBN 978-619-232-474-2. The book was examined and discussed at a meeting of the Departmental Council of the Finance Department, with three scientific reviews presented. The monograph has a volume of 272 pages and exhibits a classic structure: introduction, three chapters, conclusion, references and appendices.

The introduction puts forward arguments of the relevance of the study and formulates the research goal, namely "to study the Bulgarian experience in conducting fiscal decentralization, to highlight the positive aspects and to identify the problems of the financial organization of the vertical public sector". To achieve the goal, six research tasks have been identified, all of them performed at a very high theoretical and applied level.

The first chapter demonstrates the author's very good awareness of the scope and the degree of elaboration of the issues chosen for research. The theoretical aspects of fiscal decentralization and the first and second generation theories on fiscal federalism that have emerged over the years are presented in great depth and with a high degree of criticality and competence. The numerous empirical studies in the problem area are also reviewed. The outcome of chapter one is the building of a solid methodological foundation for the research conducted in the following two chapters.

The second chapter contains a detailed overview of the fiscal decentralization process in Bulgaria and its results in the period 2003-2019, accompanied by a competently performed comparative analysis with the rest of the EU countries. The exposition in this chapter is divided into six parts, each of which emphasizes different elements of the decentralization process. The goal which the author sets in this chapter, and accordingly successfully achieves, is to determine to what extent the problems of the financial organization of the vertical public sector in Bulgaria are due to actions and reforms taken or not taken in the direction of public finance decentralization.

The third chapter has the largest volume – 92 pages, with the largest relative share of the work, compared to the other two chapters. This is completely justified, since the main burden of the development of the study falls on this part. In this chapter, Assoc. Prof. Nenkova develops her original analysis – it provides an excellent insight into the state of the vertical disparity or the excess of expenditure over revenue decentralization and the reasons for this, the sources of income that lead to the greatest fiscal disparities between municipalities, as well as the impact of fiscal decentralization on financial differences at the local government level in our country.

The assessment of the redistributive effect of state intervention in an attempt to mitigate these imbalances is also highly useful.

Assoc. Prof. Nenkova's monograph has serious merits, which I briefly summarize as follows:

- it is a topic of present interest with pronounced practical significance, and the study presents a wide range of unsolved problems of scientific and scientific-applied interest;
- the monographic study provides an interesting look at the problems of fiscal decentralization, namely its assessment through accumulated fiscal imbalances;
- an important merit of the monograph is that among the many different opinions in the researched field, the personal position of the author clearly stands out;
- a very serious and useful empirical analysis was carried out, as a result of which well-reasoned recommendations and guidelines were formulated to mitigate imbalances in the vertical public sector in Bulgaria;
- the results of the research can and should be used by managers and experts in the institutions responsible for conducting the fiscal policy, as far as it provides the necessary information for rethinking and reformulating the decentralization policy in our country.

My overall impression of the presented monograph is excellent – the work has been developed competently, at a high theoretical and methodological level, and numerous traditional and cutting-edge modern methods of scientific analysis have been applied with skill and precision.

6. Synthesized evaluation of the main scientific and scientific-applied contributions

In my opinion, the most important scientific and scientific-applied results in the scientific publications submitted by the candidate for the competition are as follows:

First, enriching the theory in the direction of identifying the specifics of local finances and, on this basis, defining requirements for their construction and functioning.

Second, substantiating the need to increase efficiency of the resources usage at the local government level, by determining and comparing the technical efficiency of municipalities in Bulgaria.

Third, arguing for the need of changing the way of determining the total amount of the specific capital expenditure grant, and substantiating guidelines for ensuring sufficient revenues for the municipalities in Bulgaria in order to carry out effective investment activity.

Fourth, an original and in-depth study of fiscal decentralization, containing a comprehensive assessment of Bulgaria's experience in its implementation and its results for the period 2003-2019.

Fifth, carrying out a quantitative assessment of the revenue and expenditure decentralization in Bulgaria and comparing it with the other EU member states. On this basis, working recommendations for reducing the vertical disparity and the negative consequences of the significant excess of the degree of expenditure decentralization over the degree of revenue decentralization in Bulgaria are indicated and substantiated.

Sixth, arguing the need for a change in the method of determining the total amount of the equalization subsidy and, accordingly, its distribution among the municipalities in order to overcome certain weaknesses and shortcomings in the way it was constructed.

Seventh, enrichment of the existing and formation of new knowledge regarding the fiscal policy implemented in the countries of the Balkan region.

Eighth, an original study of the efficiency of public spending and the macroeconomic performance of the EU and the Balkan region countries.

Ninth, arguing for the possibility of increasing the effectiveness of the fiscal policy in countries that exhibit a higher relative share of public expenditure in GDP, compared to those with a relatively smaller share.

Tenth, qualifying the determinants of income inequality in the Balkan region countries, as well as giving reasons for the role and parameters of impact of tax and social policy to extinguish this inequality.

In the attached report on the scientific and scientific-applied contributions, other of that sort also stand out, but it seems that all this strengthens the conviction of serious scientific achievements of a well-established and respected scientist and fellow teacher. All publications are written in a clear and accessible style for the reader, but also with the inherent depth characteristic of scientific research.

7. Some critical notes and recommendations

To diversify her publications by treating other problem areas in which the candidate teaches.

8. Personal impressions

I know well the candidate for the academic position Professor – Associate Professor Dr. Presiana Stoykova Nenkova. I have had the pleasure of working with her in the same department for 25 years now. Undoubtedly, I also have direct impressions of her work as Head of the Finance Department. The exact words with which I want to evaluate our joint work is admiration for her correctness, loyalty and professionalism. I am convinced that with these

qualities she deservedly enjoys authority and respect, not only in the scientific field, but also in life in general.

Conclusion:

The above indicated findings and the evaluation of the scientific, scientific-applied and pedagogical activities give me full reason and conviction to propose Associate Professor Dr. Presiana Stoykova Nenkova for the academic position of Professor in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Finance, monetary circulation, credit and insurance" (Public Finance).

04.11.2022
Sofia

Reviewer:
/Bogomil Manov, Professor, PhD/